

Onderzoek leefgebied bever (*Castor fiber*)

Rijksweg A27 afrit 24 Avelingen

NOVEMBER 2022

Rapportage van Silvavir Ecologisch Advies
In opdracht van Arcadis Nederland B.V.

Onderzoek leefgebied bever (*Castor fiber*)

Rijksweg A27 afrit 24 Avelingen

Ing. [REDACTED]

Rapportage nr.: 2022-1003
Datum uitgave: 14 november 2022
Versie: Definitief
Veldwerk: [REDACTED]
Auteur: Ing. [REDACTED]
Kwaliteitscontrole: Ing. [REDACTED]
Productie: Silvavir ecologisch advies
Kanaaldijk Oost 16
7433PP Schalkhaar
www.silvavir.com

Ing. [REDACTED]
Adviseur ecologie
[REDACTED]@silvavir.com
Tel: 06-[REDACTED]

Opdrachtgever: [REDACTED]
Arcadis Nederland B.V.
Mercatorplein 1
5223 LL 's-Hertogenbosch
[REDACTED]@arcadis.com
06-[REDACTED]

November 2022

Rapportage van Silvavir ecologisch advies
In opdracht van Arcadis Nederland B.V.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
SAMENVATTING	3
1. INLEIDING	4
1.1 Doel	4
1.2 Beschrijving van het plangebied	4
2. METHODE	6
3. RESULTATEN	6
4. CONCLUSIE	8

SAMENVATTING

Arcadis Nederland B.V. heeft Silvavir ecologisch advies een verzoek gedaan voor het uitvoeren van veldonderzoek naar bever (*Castor fiber*). Het te onderzoeken plangebied bestaat uit de directe omgeving rondom afrit 24 Avelingen van de rijksweg A27 nabij Gorinchem.

Op donderdag 27 oktober 2022 is er door ecooloog S.A. Westra veldonderzoek uitgevoerd waarbij met lieslaarzen het plangebied systematisch te voet is afgespeurd. Er is gericht gezocht naar bevers, geurmerken, vraatsporen, wissels en legers/burchten/holen. Hierbij is gebruik gemaakt van verrekijker en verblijfplaatsen zijn geïnspecteerd met zaklamp, endoscoop en warmtebeeldcamera. Het doel van het onderzoek is om te bepalen wat de functie van het plangebied is voor bever en het in kaart brengen van verblijfplaatsen en territoria.

In het deel van het plangebied ten oosten van de rijksweg A27 zijn geen sporen van bever aangetroffen en is niet interessant als leefgebied voor bevers. Het deel ten westen van de rijksweg A27 is leefgebied van bever. Op basis van de oppervlakte van het leefgebied en de aangetroffen verblijfplaatsen in de vorm van 3 legers en 2 oeverholen plus geurmerken die hier zijn aangetroffen is vastgesteld dat dit deel van het plangebied onderdeel uitmaakt van een vast territorium van één beverfamilie. Het territorium strekt zich mogelijk uit tot buiten het plangebied aangezien het is verbonden met de Merwede met een intensief belopen wissel.

1. INLEIDING

Arcadis Nederland B.V. heeft Silvavir ecologisch advies een verzoek gedaan voor het uitvoeren van veldonderzoek naar bever (*Castor fiber*). Het te onderzoeken plangebied bestaat uit de directe omgeving rondom afrit 24 Avelingen van de rijksweg A27 nabij Gorinchem. (figuur 1). Hier zijn door omstanders waarnemingen gedaan en ook filmpjes gemaakt van bevers. De functie van het plangebied en de ligging van mogelijke verblijfplaatsen voor bever is echter tot op dat moment onbekend.

Figuur 1: Het plangebied ligt aan weerszijden van de afrit Avelingen van de rijksweg A27 nabij Gorinchem.

1.1 Doel

Het doel van het onderzoek is om te bepalen wat de functie van het plangebied is voor bever en het in kaart brengen van verblijfplaatsen en territoria.

1.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt aan weerszijden van de rijksweg A27 ter hoogte van afrit 24 Avelingen ten westen van Gorinchem (ZH). Het bestaat uit openbaar groen wat ten noorden grenst aan het Kanaal van Steenenhoek ten zuiden aan de Boven Merwede. Aan de oost- en westzijde grens het plangebied aan industrieterrein Avelingen Oost.

Het deel van het plangebied ten oosten van de rijksweg A27 betreft hoger gelegen en droog loofbos wat wordt gedomineerd door populier en meidoorn. Er bevindt zich in dit deel van het plangebied geen open water. Het deel van het plangebied ten westen van de Rijksweg A27 betreft lager gelegen grond tussen dijklichamen. Dit gebied wordt gedomineerd door natte moerasvegetatie bestaande uit soorten als riet, schietwilg en zwarte els met dooradering van open water (figuur 2). Door het moerasgebied loopt een sloot welke aansluit op de dijk van de boven Merwede naar het zuiden. Ten oosten van deze sloot ligt een vergelijkbaar nat gebied met enkele hoge populieren en bramenruigtes.

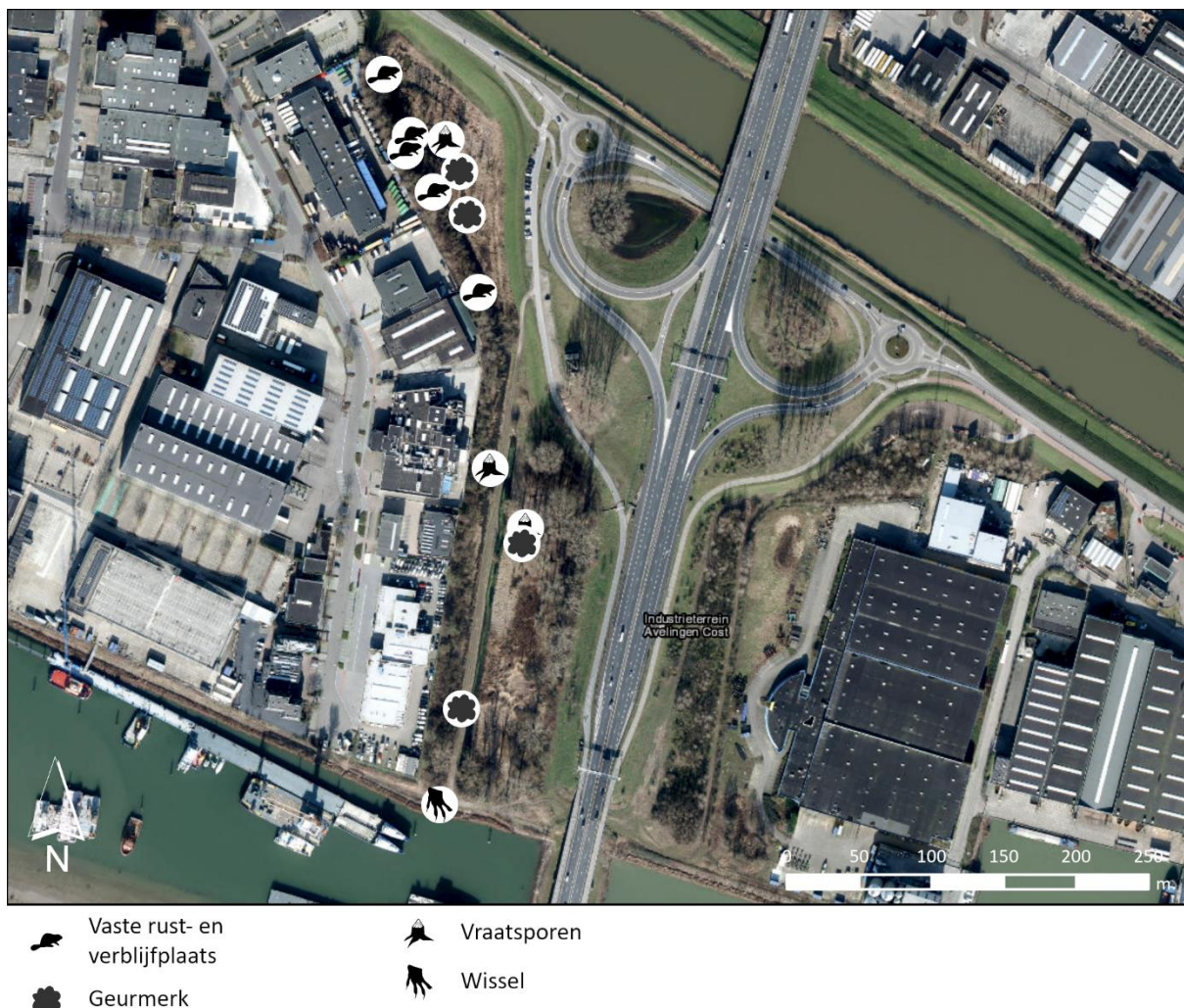
Figuur 2: Het westelijk deel van het plangebied bestaat uit een moerasgebied tussen dijklichamen.

2. METHODE

Op donderdag 27 oktober 2022 is door ecooloog [REDACTED] veldonderzoek uitgevoerd waarbij met lieslaarzen het volledige plangebied systematisch te voet is afgespeurd. De gehele oeverlijn, dat wil zeggen daar waar open water grenst aan steile oevers, is hierbij afgelopen zodat ook oeverhollen onder waterlijn werden opgemerkt. Het gehele plangebied was toegankelijk alleen een klein deel van het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied kon minder goed worden geïnspecteerd door dichte vegetatie en bramenruigtes. Tijdens de inspectie is gericht gezocht naar bevers, geurmerken, vraatsporen, wissels en legers/burchten/holen. Hierbij is tevens gebruik gemaakt van verrekijker en de aangetroffen verblijfplaatsen zijn geïnspecteerd met zaklamp, endoscoop en warmtebeeldcamera.

3. RESULTATEN

Tijdens het veldwerk zijn er vaste rust- en verblijfplaatsen van bever in de vorm van legers (3 stuks) en oeverhollen (2 stuks) aangetroffen. Ook zijn er geurmerken (4 stuks) en op verschillende plekken vraatsporen aangetroffen. Alle verblijfplaatsen bevinden zich in het relatief steile talud dat grenst aan open water van het moerasgebied in het uiterste noordwesten van het plangebied (figuur 3).

Figuur 3. In het plangebied werden vijf vaste rust- en verblijfplaatsen van bever aangetroffen.

Er werden geen burchten aangetroffen maar enkel oeverhol en legers (figuur 4). Dit kan een indicatie zijn van een zich vestigende beverfamilie aangezien een burcht niet meer is dan een oeverhol met een ingestort en met takken dichtbebouwd dak. Eén van de oeverholen heeft een dak(je) van takken en kan worden gezien als iets wat mogelijk een grotere burcht kan gaan worden.

De inspectie van de hopen met endoscoop en warmtebeeldcamera leverde geen aanvullende informatie op over aanwezigheid van bevers en/of aantallen individuen. Alle aangetroffen oeverholen bevinden zich boven de waterlijn wat kan worden gezien als a-typisch voor bever. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat het waterpeil is gezakt of dat het jonge onervaren bevers betreft.

Figuur 4. Vaste rust- en verblijfplaatsen van bever in het plangebied op 27 oktober; oeverhol (boven) en leger (onder).

Het leefgebied in het plangebied is vrij smal en langgerekt en wordt aan de zuidzijde ontsloten door een wissel die het verbindt met de rivier Boven Merwede (figuur 5). Op deze wissel is een omvangrijk geurmerk aangebracht door bever. Aan de noordzijde is geen wissel naar het Kanaal van Steenhoek aangetroffen. Ook de geurmerken die elders in het leefgebied zijn aangetroffen bevinden zich op door bever intensief gebruikte plekken en zijn daarmee duidelijk territorium indicierend.

Figuur 5. De wissel (met geurmerk) die het leefgebied aan de zuidzijde verbindt met de rivier de Boven Merwede.

4. CONCLUSIE

In het deel van het plangebied ten oosten van de rijksweg A27 zijn geen sporen van bever aangetroffen en is niet interessant als leefgebied voor bevers. Het deel ten westen van de rijksweg A27 is leefgebied van bever. Op basis van de oppervlakte van het leefgebied en de aangetroffen verblijfplaatsen in de vorm van 3 legers en 2 oeverholen plus geurmerken die hier zijn aangetroffen is vastgesteld dat dit deel van het plangebied onderdeel uitmaakt van een vast territorium van één beverfamilie.

Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat het westelijk deel van het plangebied onderdeel uitmaakt van een vast territorium van één beverfamilie met meerdere vaste rust- en verblijfplaatsen. Het territorium strekt zich mogelijk uit tot buiten het plangebied aangezien het is verbonden met de Boven Merwede met een intensief belopen wissel.